

การรวบรวมข้อมูลการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนในงานด้านการสืบสวน
ด้านนิติวิทยาศาสตร์
Collection data on juvenile delinquency in forensic science investigation

ลักษิกา ชื่นชุกกลิ่น¹ และปริญญ์ ศรีลำนันท์²

^{1,2}โรงเรียนนายร้อยตำรวจ

Laksika Chunchomkin¹ and Parinya Seelanan²

^{1,2}Royal Police Cadet Academy

laksika_cc@hotmail.com

รับบทความ : 13 มีนาคม 2566 แก้ไขบทความ 18 พฤษภาคม 2566 ตอรับบทความ 19 มิถุนายน 2566

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อรวบรวมข้อมูลการกระทำผิด (Criminal Profiling) ของเด็กและเยาวชนที่สามารถนำไปใช้ในการสืบสวนงานด้านนิติวิทยาศาสตร์ และวิเคราะห์แนวโน้มการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนในอีก 7 ปีข้างหน้า เป็นการศึกษาเชิงปริมาณ โดยศึกษาจากสำนวนการสอบสวนคดีเด็กและเยาวชนในปี พ.ศ. 2560 - 2563 จำนวน 397 คดี ผลการศึกษาพบว่า เด็กและเยาวชนกระทำผิดในคดียาเสพติดมากที่สุด รองลงมาคือเกี่ยวกับทรัพย์ โดยลงมือเพียงลำพังอาวุธที่ใช้คืออาวุธปืน รองลงมาคือ อาวุธมีด ผู้ชายจะมีแนวโน้มการกระทำผิดมากกว่าผู้หญิง อายุที่กระทำผิดมากที่สุด คือ อายุ 17 ปี ช่วงเวลาและสภาพแวดล้อมที่กระทำผิดคือช่วงกลางคืนมากที่สุด เวลา 19.00 – 24.59 น. สถานที่เกิดเหตุแหล่งชุมชนที่อยู่อาศัยมากที่สุด เมื่อทำการวิเคราะห์แนวโน้มการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนจาก พ.ศ. 2560 ในอีก 7 ปี คือ ถึง พ.ศ. 2568 พบว่า สถิติการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนมีแนวโน้มลดลงเรื่อย ๆ จนกระทั่งใน ปี พ.ศ. 2567 จะมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้น

คำสำคัญ: เด็กและเยาวชนกระทำผิด, แนวโน้มการกระทำผิด, ข้อมูลการกระทำผิด

Abstract

The objective of this research were to compare and study collection criminal profiling of child and juvenile during the year 2017-2020 and qualitative Research from 397 data from Police Station in Metropolitan Police Headquarters. The results showed that. Children and juvenile commit the most in drug crimes. Followed by real estate lawsuits by alone and weapons is gun and knife. The boy are more offense than the girl. The age of the most perpetrators was 17 years old. The time and environment of the offense was the most during the night, from 7 pm to 11:59 pm. The scene of the most residential community. Analyzing the trend of crimes of children and youth

¹ พันตำรวจตรี หญิง นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานิติวิทยาศาสตร์ โรงเรียนนายร้อยตำรวจ

² พันตำรวจเอก ดร. อาจารย์ที่ปรึกษา หลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานิติวิทยาศาสตร์ โรงเรียนนายร้อยตำรวจ

from 2017 in the next 7 years to 2023, it was found that the statistics of child and youth offences tend to decline steadily. Until the year 2024 will tend to increase.

Keyword: Child and Juvenile / Data Tendency / Criminal Profiling

บทนำ

ปัญหาของเด็กเยาวชนและครอบครัวมีความรุนแรงและสลับซับซ้อนมากขึ้นการละเมิดสิทธิของเด็กและเยาวชนตลอดจนบุคคลในครอบครัวในรูปแบบต่าง ๆ ก่อให้เกิดทักษะในเชิงลบต่อครอบครัวและสังคมในกลุ่มของเด็กและเยาวชนทำให้เด็กและเยาวชนเข้าสู่วงจรของการกระทำความผิดอย่างต่อเนื่องอันส่งผลให้เกิดปัญหาทางสังคมในมิติต่าง ๆ โดยเฉพาะปัญหาอาชญากรรมที่เกิดขึ้นจากเด็กและเยาวชนที่อายุไม่เกิน 18 ปี ได้กระทำความผิด (Juvenile Delinquents) ย่อมถูกนำเข้าสู่วัฏจักรการยุติธรรมทางศาลสำหรับการกระทำความผิดทางอาญาของเด็กและเยาวชนเป็นการเฉพาะ จากปริมาณคดีเด็กและเยาวชนที่มีแนวโน้มสูงขึ้นทุกปี จะเห็นได้จากข้อมูลกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน ในปี 2562 มีจำนวนเด็กและเยาวชนในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน จำนวน 36,467 คน (กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน, 2563) ประการสำคัญการสอบสวนในคดีเด็กและเยาวชน มีลักษณะแตกต่างจากผู้ใหญ่ คือ ต้องดำเนินการใน 24 ชั่วโมง ต้องมีสหวิชาชีพเข้าร่วมการสอบปากคำ และหากเด็กอายุไม่ถึง 10 ปี ก็ไม่ต้องนำตัวมาดำเนินคดีอาญา เป็นต้น เจือปนเหล่านี้ทำให้การดำเนินคดีเด็กและเยาวชนมีขั้นตอนยุ่งยาก และมีข้อกฎหมายที่ต้องดำเนินงานอย่างเคร่งครัด

ในปัจจุบันการเก็บรวบรวมคดีเด็กและเยาวชนยังเก็บไว้ฐานข้อมูลร่วมกับคดีของผู้ใหญ่ ทำให้มีอุปสรรคในการค้นหาข้อมูล และข้อมูลเด็กและเยาวชนไม่เรียงเรียงและไม่อยู่สารบบเดียวกัน ดังนั้น ผู้วิจัยเห็นว่าคดีเด็กและเยาวชนควรมีการเก็บรวบรวมข้อมูลแยกจากผู้ใหญ่ ในรูปแบบของข้อมูลการกระทำความผิด (Criminal Profiling) ที่มีลักษณะเข้าถึงได้ง่าย มีข้อมูลทั้งเชิงส่วนบุคคล ส่วนของคดี และทางด้านภูมิศาสตร์และพยานหลักฐานการกระทำความผิด ซึ่งการเก็บรวบรวมข้อมูลในลักษณะดังกล่าวจะทำให้พนักงานสอบสวนสืบค้นข้อมูลได้ง่าย ดำเนินการกรอกข้อมูลได้สะดวก และสามารถนำมาวิเคราะห์รูปแบบการกระทำความผิด และทำแผนผังการป้องกันการกระทำความผิดของเด็กและเยาวชนได้ ดังที่ สุรัตน์ สาเรือง และคณะ (2562) ได้ดำเนินการวิจัยเรื่อง โครงการการพัฒนาโปรแกรมประยุกต์สำหรับวิเคราะห์อาชญากรรมที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดของเด็กและเยาวชนในพื้นที่กรุงเทพมหานคร ดำเนินการวิจัยโดยการรวบรวมข้อมูลใน 3 ด้าน คือ ด้านประชากรศาสตร์ ด้านคดีอาญา และด้านพื้นที่อาชญากรรมการกระทำความผิดของเด็กและเยาวชนระหว่างช่วงปี พ.ศ. 2560 – 2563 ในสถานี่ตำรวจในพื้นที่รับผิดชอบของกองบังคับการตำรวจนครบาล 1 - 9 จำนวนทั้งสิ้น 27 สถานีตำรวจ และนำมาสร้างโปรแกรมประยุกต์ (JUDA) ที่สามารถใช้ได้ทั้งในระบบคอมพิวเตอร์และโทรศัพท์มือถือระบบ Android และระบบ IOS

ดังนั้น ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยจึงได้ดำเนินการรวบรวมข้อมูลการกระทำความผิดของเด็กและเยาวชนที่สามารถนำไปใช้ในการสืบสวนงานด้านนิติวิทยาศาสตร์ และวิเคราะห์แนวโน้มการกระทำความผิดของเด็กและเยาวชนในอีก 7 ปีข้างหน้า และเป็นแนวทางให้กับเจ้าหน้าที่ตำรวจในการกำหนดนโยบายและแผนการป้องกันการกระทำความผิดของเด็กและเยาวชนในเขตพื้นที่รับผิดชอบของแต่ละสถานีตำรวจต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อรวบรวมข้อมูลการกระทำผิด (Criminal Profiling) ของเด็กและเยาวชนที่สามารถนำไปใช้ในการสืบสวนงานด้านนิติวิทยาศาสตร์
2. เพื่อวิเคราะห์แนวโน้มการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนในอีก 7 ปีข้างหน้า

แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

1. ทฤษฎีเกี่ยวกับนิติวิทยาศาสตร์

“นิติวิทยาศาสตร์” เป็นศาสตร์ที่เริ่มเป็นที่รู้จักกันอย่างกว้างขวางในสังคมไทยในปัจจุบัน โดยคำว่า “นิติวิทยาศาสตร์” เป็นคำที่มีนักวิชาการหลาย ๆ ท่านได้ให้นิยามเอาไว้เช่น สราวุธ เบญจกุล (2550) ได้จำกัดความไว้ว่า “นิติวิทยาศาสตร์ คือ การนำความรู้ทางวิทยาศาสตร์ทุกสาขามาประยุกต์ใช้เพื่อประโยชน์ในด้านกฎหมาย ทั้งประโยชน์ทางนิติบัญญัติในเรื่องการออกกฎหมาย และประโยชน์ของการคลี่คลายปัญหาและการพิสูจน์ข้อเท็จจริงในคดีความเพื่อผลในการบังคับใช้กฎหมายและการลงโทษ” วัชรศรี เถลิสมุขสันต์ (2555) ได้ให้ความหมายไว้ว่า “นิติวิทยาศาสตร์ คือ การนำความรู้ทางวิทยาศาสตร์ทุกสาขามาประยุกต์ใช้ เพื่อพิสูจน์ข้อเท็จจริงในคดีความ เพื่อผลในการบังคับใช้กฎหมายและการลงโทษ” หาญ วงศ์ไวยวรรณ (2555) ได้ให้คำอธิบายไว้ว่า “นิติวิทยาศาสตร์ คือ การสืบสวน อธิบาย และประเมินถึงเหตุการณ์ที่เข้าข่ายทางกฎหมาย ซึ่งรวมถึงอัตลักษณ์ ถิ่นกำเนิด และชีวประวัติของบุคคล สิ่งของ (สี พลาสติก) สารเคมี (ยา ยาพิษ) และวัตถุ (เศษผ้า รองเท้า) ทั้งหมดนี้ทำโดยวิธีการทางวิทยาศาสตร์หรือวิธีการอื่นใดที่สามารถทำให้เราบรรยาย อนุมาน และประกอบเรื่องราวขึ้นใหม่”

จากความหมายของนิติวิทยาศาสตร์ ผู้วิจัยสรุปได้ว่า เมื่อได้พิจารณาถึงคำศัพท์จะเห็นได้ว่าคำว่า “นิติวิทยาศาสตร์” คือการนำเอาคำว่า “นิติ” มารวมกับคำว่า “วิทยาศาสตร์” ดังนั้นจึงอาจจะสรุปได้ว่า “นิติวิทยาศาสตร์” คือการนำเอาองค์ความรู้ทางวิทยาศาสตร์ทุกสาขามาประยุกต์ใช้เพื่อประโยชน์แห่งกฎหมาย ทั้งในด้านนิติบัญญัติและในด้านของการพิสูจน์ทราบข้อเท็จจริงในกระบวนการสืบสวนสอบสวนและในการพิจารณาคดีความต่าง ๆ เพื่อผลในการบังคับใช้กฎหมาย โดยดำเนินงานตามหลักการทางวิทยาศาสตร์ ซึ่งนิติวิทยาศาสตร์สามารถแบ่งออกได้เป็น 2 ประเภทใหญ่ ๆ คือ (สุรนาท วงศ์พรหมชัย, 2551)

- 1) นิติวิทยาศาสตร์ที่เป็นวิทยาศาสตร์ธรรมชาติ เป็นการนำเอาวิทยาศาสตร์ธรรมชาติซึ่งก็คือองค์ความรู้ทางด้าน ฟิสิกส์ เคมี และชีวะ มาใช้เพื่อประโยชน์แห่งกฎหมาย โดยที่นิติวิทยาศาสตร์ที่เป็นวิทยาศาสตร์ธรรมชาตินี้ได้แก่ วิชาการพิสูจน์หลักฐาน
- 2) นิติวิทยาศาสตร์ที่เป็นวิทยาศาสตร์ประยุกต์ เป็นนำเอาองค์ความรู้ทางวิทยาศาสตร์ประยุกต์มาใช้ในการกระบวนการยุติธรรม เช่น นิติเวชศาสตร์ นิติมานุษยวิทยา นิติทันตวิทยา นิติวิศวกรรม เป็นต้น

งานทางด้านนิติวิทยาศาสตร์เริ่มต้นตั้งแต่ภายหลังจากได้รับแจ้งจากพนักงานสอบสวนให้เข้าทำการตรวจสอบสถานที่เกิดเหตุ เก็บรวบรวมพยานวัตถุ จากนั้นจึงส่งวัตถุพยานดังกล่าวไปตรวจพิสูจน์ในห้องปฏิบัติการทางนิติวิทยาศาสตร์ และรายงานผลการตรวจพิสูจน์นั้น ซึ่งงานทางด้านนิติวิทยาศาสตร์ในประเทศไทยปัจจุบันสามารถแบ่งออกได้เป็น 8 กลุ่มงาน ตามโครงสร้างของกองพิสูจน์หลักฐานกลาง สำนักงานพิสูจน์หลักฐานตำรวจ ดังนี้ (กองพิสูจน์หลักฐานกลาง สำนักงานตำรวจแห่งชาติ, 2561)

- 1) งานตรวจสอบสถานที่เกิดเหตุ เป็นงานที่เข้าตรวจสอบสถานที่ที่ได้รับแจ้งว่ามีเหตุเกิดขึ้น รวมถึงทำการรวบรวมวัตถุพยานจากสถานที่เกิดเหตุในคดีต่าง ๆ ช่วยวิเคราะห์วัตถุพยานและให้ความเห็นเกี่ยวกับคดีดังกล่าว
- 2) งานตรวจเอกสาร เป็นงานที่ทำการตรวจพิสูจน์วัตถุพยานประเภทเอกสาร และการปลอมแปลง เช่น ธนบัตร ลายมือ รอยตราประทับ เป็นต้น
- 3) งานตรวจอาวุธปืนและเครื่องกระสุน เป็นงานทางด้านนิติวิทยาศาสตร์ที่ตรวจหารอยชูลบแก้ไขบนอาวุธปืนและเครื่องกระสุน ตรวจเปรียบเทียบลูกกระสุนปืนและปลอกกระสุนปืน ตรวจหาวิถีกระสุน ตรวจพิสูจน์เขม่าดินปืน รวมถึงตรวจหาร่องรอยบนวัตถุ
- 4) งานตรวจทางเคมี ฟิสิกส์ เป็นงานที่ตรวจพิสูจน์วัตถุพยานที่จะต้องใช้หลักการทางเคมี ฟิสิกส์ ในการตรวจพิสูจน์ เช่น ตรวจพิสูจน์สารเคมี ตรวจหาร่องรอยการชูลบบนโลหะ ตรวจสอบสี สารระเบิด เป็นต้น
- 5) งานตรวจชีววิทยาและดีเอ็นเอ เป็นงานที่ตรวจพิสูจน์วัตถุพยานทางชีววิทยาต่าง ๆ และสารพันธุกรรม เพื่อประโยชน์ในการพิสูจน์ยืนยันตัวบุคคล
- 6) งานตรวจพิสูจน์อาชญากรรมคอมพิวเตอร์ เป็นงานที่ตรวจพิสูจน์วัตถุพยานและของกลางในคดีที่เกี่ยวกับคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยี รวมถึงการตรวจพิสูจน์การติดต่อสื่อสารและเว็บไซต์
- 7) งานตรวจยาเสพติด เป็นงานที่ตรวจพิสูจน์วัตถุพยานและของกลางในคดีที่เกี่ยวกับยาเสพติด ทั้งในเชิงคุณภาพและในเชิงปริมาณ รวมถึงตรวจพิสูจน์ยาพิษหรือสารพิษจากอาหาร เครื่องดื่ม และจากวัตถุอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง
- 8) งานตรวจลายนิ้วมือแฝง เป็นงานที่ใช้หลักการทางวิทยาศาสตร์ตรวจพิสูจน์เปรียบเทียบลายนิ้วมือ ลายฝ่ามือ และลายฝ่าเท้าแฝงที่เป็นวัตถุพยานกับลายนิ้วมือ ลายฝ่ามือและลายฝ่าเท้าของผู้ต้องสงสัยในคดีต่าง ๆ และยังตรวจพิสูจน์ลายนิ้วมือแฝงกับฐานข้อมูลลายนิ้วมืออัตโนมัติ (AFIS) รวมถึงตรวจพิสูจน์ลายนิ้วมือ ฝ่ามือ และฝ่าเท้าแฝงกับลายนิ้วมือ ฝ่ามือและฝ่าเท้าตัวอย่าง เพื่อยืนยันตัวบุคคลด้วย

พยานหลักฐานทางนิติวิทยาศาสตร์ สามารถแบ่งออกได้เป็น 3 ประเภท ดังต่อไปนี้ (สันต์ สุขวัจน์, 2550)

- 1) พยานหลักฐานโดยตรง (Direct Evidence) หมายถึง พยานหลักฐานที่เป็นคำให้การจากการให้ปากคำของผู้รู้เห็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นด้วยตัวเองด้วยประสาทสัมผัสทั้ง 5 โดยคำให้การนั้นจะต้องไม่ได้มาจากการบอกเล่าของผู้อื่นมาอีกทอดหนึ่งหรือการสมมุติขึ้นเอง ซึ่งพยานหลักฐานประเภทนี้เรียกกันว่า พยานบุคคล
- 2) พยานหลักฐานแวดล้อม (Circumstantial Evidence) หมายถึง พยานที่ไม่ได้รู้เห็นเหตุการณ์การกระทำผิดที่เกิดขึ้นด้วยตนเองโดยตรง หากแต่ทราบเหตุการณ์ดังกล่าวจากการได้ยินผู้อื่นบอกต่อมาอีกทอดหนึ่ง ซึ่งพยานหลักฐานประเภทนี้จะไม่สามารถใช้ในการพิสูจน์ข้อเท็จจริงได้โดยตรง เนื่องจากการบอกเล่าต่อ ๆ กันมาส่งผลให้ข้อเท็จจริงบิดเบือนไปได้ จึงมีการใช้พยานหลักฐานประเภทนี้ในขั้นตอนของการสืบสวนเท่านั้น เพราะพยานหลักฐานประเภทนี้สามารถนำมาใช้ในการประมวลเหตุการณ์ เชื่อมโยงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นเพื่อบ่งบอกถึงข้อเท็จจริงบางอย่างในคดี โดยพยานหลักฐานประเภทนี้มักจะถูกเรียกว่า พยานบอกเล่า หรือ พยานหลักฐานทางอ้อม
- 3) พยานหลักฐานที่แท้จริง (Real Evidence) หมายถึง พยานวัตถุทุกชนิดทั้งที่อยู่ในสถานะของแข็ง ของเหลว หรือก๊าซ โดยพยานหลักฐานประเภทนี้เป็นพยานวัตถุที่มีความชัดเจนในตัวเอง ซึ่งถือเป็นพยานหลักฐานที่มีความสำคัญที่สุด และสามารถนำไปใช้ยืนยันการกระทำผิดในคดีต่าง ๆ ได้ทั้งทางตรงและทางอ้อม

นอกจากนี้ตามหลักกฎหมายพยานหลักฐานยังสามารถแบ่งตามวิธีการนำพยานเข้าสู่ข้อเท็จจริงได้เป็น 4 ประเภทคือ 1) พยานบุคคล หมายถึง บุคคลที่มากับความต่อหน้าศาลด้วยวาจา 2) พยานเอกสาร หมายถึง ข้อความใด ๆ ในเอกสารที่มีการอ้างเป็นพยาน 3) พยานวัตถุ หมายถึง วัตถุสิ่งของใด ๆ ที่คู่ความอ้างเป็นพยาน 4) พยานผู้เชี่ยวชาญ

หมายถึง พยานบุคคลผู้ซึ่งมีความรู้ ความเชี่ยวชาญในศาสตร์สาขาหนึ่ง สาขาใด และได้มีการเบิกความโดยการให้ความเห็น (เสวก มณีกุล, 2556)

ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นการรวบรวมหลักฐานทางนิติวิทยาศาสตร์การกระทำผิดของเด็กและเยาวชน ที่กระทำผิด ซึ่งนำมาเป็นข้อมูลการกระทำผิด (Criminal Profiling) ซึ่งมีข้อมูลประกอบกัน 3 ด้าน ดังที่ สุรัตน์ สาเรือง และคณะ (2564) ทำการวิเคราะห์การกระทำผิดของเด็กและเยาวชนผ่านโปรแกรม JUDA ไปใช้ในการวิเคราะห์หรือสร้างทฤษฎีการวิเคราะห์อาชญากรรมในเด็กและเยาวชน เนื่องจากโปรแกรม JUDA มีข้อมูลทางด้านประชากรศาสตร์ ข้อมูลทางคดี ข้อมูลเชิงพื้นที่ และข้อมูลเกี่ยวกับช่วงเวลาที่กระทำผิดที่ครบสมบูรณ์ ดังที่ Rachel (2005) ที่เสนอว่าการวิเคราะห์อาชญากรรม กระทำโดยการใช้ข้อมูล วิธีการทั้งเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ นักวิเคราะห์อาชญากรรมจะใช้ข้อมูลและวิธีการในเชิงคุณภาพ สำหรับข้อมูลที่ไม่ใช่ตัวเลขเพื่อศึกษาหาความหมาย และรูปแบบของความสัมพันธ์ ระเบียบวิธีในเชิงคุณภาพ ได้แก่ การศึกษาภาคสนาม เช่น การเข้าไปสังเกตสภาพและลักษณะของสถานที่ การวิเคราะห์ทางด้านเนื้อหา เช่น การสอบทานเนื้อหาในการรายงานต่าง ๆ ในสถานีตำรวจ สำหรับการใช้ข้อมูลในเชิงปริมาณ เมื่อต้องการวิเคราะห์ตัวเลขทางสถิติ ส่วนใหญ่แล้วในการวิเคราะห์อาชญากรรม มักจะใช้ข้อมูลและวิธีการในเชิงปริมาณเป็นหลัก โดยใช้วิธีการทางสถิติอย่างง่าย ๆ เช่น ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และอัตราการเกิด เป็นต้น ข้อมูลที่ใช้ในการวิเคราะห์อาชญากรรมจะประกอบด้วย

1) ข้อมูลทางด้านคุณลักษณะของประชากร ประกอบด้วย บุคลิกลักษณะของบุคคล หรือ กลุ่ม เช่น เพศ เชื้อชาติ รายได้ อายุ การศึกษา ในระดับปัจเจกนั้น นักวิเคราะห์อาชญากรรม (Crime Analyst) จะใช้ปัจจัยด้านคุณลักษณะของประชากรในการค้นหาหรือระบุผู้ต้องสงสัย แต่ในระดับที่ใหญ่กว่าปัจเจก นักวิเคราะห์อาชญากรรมจะใช้ข้อมูลเหล่านี้ในการกำหนดคุณลักษณะของกลุ่ม และดูความเกี่ยวข้องกับอาชญากรรม

2) ข้อมูลเชิงพื้นที่เป็นสิ่งสำคัญ ภาพที่แสดงให้เห็นสถานที่เกิดเหตุที่เชื่อมโยงความสัมพันธ์กับเหตุการณ์อื่น ๆ มีส่วนสำคัญต่อการทำความเข้าใจธรรมชาติของอาชญากรรม

3) ข้อมูลเกี่ยวกับช่วงเวลาของการเกิดอาชญากรรม ได้แก่ 1) การศึกษารูปแบบที่เกิดขึ้นในระยะยาวของอาชญากรรม ในแต่ละปีหรือหลายปีที่ผ่านมา หรือธรรมชาติของอาชญากรรมที่เกิดตามฤดูกาล หรือแต่ละเดือน 2) การศึกษารูปแบบที่เกิดขึ้นในระยะปานกลาง เช่น ลักษณะรูปแบบแต่ละสัปดาห์ 3) การศึกษารูปแบบในระยะสั้น เช่น รูปแบบที่เกิดขึ้นในแต่ละวันในสัปดาห์ ช่วงเวลาที่เกิดขึ้นในแต่ละวัน หรือ ช่วงเวลาระหว่างเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นของอาชญากรรมแต่ละประเภท

2. ทฤษฎีเกี่ยวกับการกระทำผิดในเด็กและเยาวชน

เด็กกระทำผิด หมายถึง การนำกฎหมายมากำหนดช่วงอายุของเด็กที่จะต้องได้รับโทษตามกฎหมาย หากเด็กได้ทำการละเมิด หรือทำความผิดตามที่กฎหมายบัญญัติไว้ ในประเทศไทยและต่างประเทศส่วนใหญ่ จะกำหนดให้เด็กอายุต่ำกว่า 10 ปี ที่กระทำผิดไม่ต้องรับโทษ ส่วนเด็กที่อายุระหว่าง 10-15 ปี อาจจะได้รับโทษ ในบางส่วนหากทำความผิดที่รุนแรง เช่น คดีฆาตกรรม คดีข่มขืน เป็นต้น และเด็กทุกคนต้องได้รับการคุ้มครองตามกฎหมาย เนื่องจากยังอยู่ในวัยที่ขาดวุฒิภาวะในการไตร่ตรองยับยั้งชั่งใจ จึงยังไม่สมควรได้รับการลงโทษ เช่นเดียวกัน (เปมิกา สนิทพจน์, 2565)

เด็กและเยาวชนกระทำผิด หมายถึง ตามพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. 2553 มาตรา 4 ครอบคลุมความรับผิดชอบของบุคคลในทางอาญา ตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา 73 ถึงมาตรา 75 ให้คำนิยามของคำว่า “เด็ก” และ “เยาวชน” โดยพิจารณาจากเกณฑ์อายุของบุคคล

ที่กระทำความผิดอาญาเท่านั้น การบรรลุนิติภาวะด้วยการสมรสในทางแพ่งจึงไม่นำมาเป็นข้อพิจารณา ดังนั้นไม่ว่าบุคคลนั้นจะบรรลุนิติภาวะด้วยการสมรสทางแพ่งก็ตาม ถ้าบุคคลนั้นอายุยังไม่ถึงสิบแปดปีบริบูรณ์ กฎหมายถือว่าเป็นเยาวชนอยู่และได้รับการคุ้มครองตามพระราชบัญญัติฉบับนี้ (อัจฉริยา ชูตินันท์, 2552)

เด็กและเยาวชนที่กระทำความผิดมักเกิดจากความบกพร่องทางร่างกายหรือจิตใจประกอบกับสภาพแวดล้อมต่าง ๆ ยั่วยุส่งเสริมให้เกิดพฤติกรรมที่เบี่ยงเบนไป สาเหตุของการกระทำความผิดของของเด็กและเยาวชนที่สำคัญแบ่งได้ 5 สาเหตุ ดังนี้ (สุรีย์ กาญจนวงษ์ และคณะ, 2549; เดชา ศิริเจริญ, 2555; พงศ์จิรา เชิดชู, 2558)

- 1) สาเหตุจากตัวผู้กระทำความผิด ได้แก่
 - (1) พันธุกรรมหรือสิ่งที่ได้รับการถ่ายทอดจากพ่อแม่
 - (2) ความพิการหรือโรคภัยไข้เจ็บ
 - (3) สภาพแวดล้อม
 - (4) สติปัญญาและการศึกษา
- 2) สาเหตุทางครอบครัว ได้แก่
 - (1) เด็กที่ไม่ได้รับความรักความอบอุ่นจากครอบครัว ถูกทอดทิ้งโดดเดี่ยว ไม่ได้รับการเอาใจใส่ ทำให้เด็กมองโลกในแง่ร้าย
 - (2) เด็กที่มาจากครอบครัวที่มีบิดามารดาขาดความรักใคร่กลมเกลียว พ่อแม่ทะเลาะวิวาทกันอยู่ตลอดเวลา พูดจาทันทีด้วยคำพูดที่หยาบคายใช้ความรุนแรง
 - (3) เด็กที่บิดามารดาตาย หย่าร้าง ละทิ้ง จะทำให้เด็กไม่ได้รับการดูแล เอาใจใส่เด็กจะมีความรู้สึกหวาดหวေး ขาดความรัก ความอบอุ่น ซึมเศร้า ไม่ร่าเริง
 - (4) เด็กที่ถูกกระทำความผิดทารุณกรรมในครอบครัว
 - (5) เด็กที่บิดามารดาอบรมเลี้ยงดูอย่างเข้มงวดเกินไป หรืออยู่ภายใต้กฎเกณฑ์ระเบียบวินัยจนไม่มีโอกาสเป็นตัวเองไม่สามารถทำอะไรตามที่ตนเองต้องการ
- 3) สาเหตุทางเศรษฐกิจ ทั้งนี้อาจเกิดจากภาวะทางเศรษฐกิจโดยทั่วไปของชุมชนและภาวะทางเศรษฐกิจของผู้กระทำความผิด
- 4) สาเหตุจากปัญหาทางสังคมและสิ่งแวดล้อม สภาพของสังคม วัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อมรอบตัวเด็กมีอิทธิพลต่อความประพฤติของเด็กมาก ดังจะเห็นได้ว่าชุมชนที่มีความประพฤติและวัฒนธรรมไปในทางใดแล้ว บุคคลในชุมชนนั้นก็มักมีความประพฤติไปในทางเดียวกัน มิฉะนั้นก็จะเข้าอยู่ร่วมกลุ่มกับพวกเขาไม่ได้ แต่มีข้อสังเกตว่าสิ่งแวดล้อมนี้มีผลกระทบต่อบุคคลในชุมชนแต่ละคนไม่เท่ากัน สุดแล้วแต่บุคลิกภาพของบุคคลที่ได้รับการหล่อหลอมอย่างไรก็ตามการที่เด็กได้เกิดมาในชุมชนหรือสิ่งแวดล้อมที่ไม่ดี จะมีโอกาสรับเอาสิ่งไม่ดีเข้ามาใส่ตัวได้มาก
- 5) สาเหตุจากกระบวนการบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดของเด็ก เนื่องจากกฎหมายไม่ได้กำหนดรายละเอียดในการจำแนกกลุ่มเด็กกระทำความผิด เช่น การกระทำความผิดที่เป็นความผิดในตัวเอง และความผิดที่กฎหมายห้าม รวมถึงในการปฏิบัติต่อเด็กไม่มีมาตรการที่แตกต่างกันระหว่างเด็กที่กระทำความผิดจนติดเป็นกับเด็กที่กระทำความผิดในคดีเล็กน้อยหรือประมาท ทำให้เด็กที่กระทำความผิดที่กฎหมายห้ามซึ่งเป็นเด็กไม่ได้เป็นผู้มีเจตนาชั่วร้ายหรือมีพฤติกรรมเบี่ยงเบน แต่เป็นเพราะความสับสนไม่รู้เท่าไม่ถึงการณ์ต้องถูกปฏิบัติเช่นเดียวกับเด็กที่กระทำความผิดที่เป็นความผิดในตัวเอง ซึ่งมีเจตนาชั่วร้ายหรือพฤติกรรมเบี่ยงเบน ซึ่งจะทำให้เด็กเกิดการเรียนรู้

ถ่ายทอดพฤติกรรมอาชญากรรม เกิดความเคยชินกับคุก ตาราง และไม่เกรงกลัวต่อไป ชำร่วยว่านั่นยังถูกสังคมตราหน้าว่าเป็นคนไม่ดี จึงเท่ากับว่าเป็นการสร้างให้เด็กเป็นอาชญากรรม

ทฤษฎีของ Cesare Lombroso (1835-1909) แสดงทัศนะว่าผู้กระทำความผิดจะกระทำความผิดเพราะมีสาเหตุมาจากปัจจัยหลายอย่าง ดังนี้ (เปมิกา สนธิพจน์, 2565)

1) อาชญากรโดยกำเนิด (Born Criminals) เป็นอาชญากรเนื่องจากความผิดปกติทางด้านร่างกาย และมีพัฒนาการทางร่างกายช้ากว่าคนปกติ Lombroso เรียกคนเหล่านี้ว่า แอททาวิสติก (Atavistic) นอกจากจะมีลักษณะทางร่างกายที่ด้อยแล้วยังมีลักษณะนิสัยที่ป่าเถื่อน รุนแรง ก้าวร้าว ชอบรังแกผู้อื่น รวมถึงชอบฆ่าหรือสังหารบุคคลอื่น สอดคล้องกับการกระทำผิดของเด็กที่มีสภาวะที่ยังเติบโตไม่เต็มวัย ยังมีพัฒนาการไม่สมบูรณ์ ความรู้สึกนึกคิดและรูปแบบการประมวลผลถึงผลดี ผลเสียของการกระทำยังไม่สมบูรณ์ ทำให้มีพฤติกรรมเบี่ยงเบนได้ง่าย ดังนั้น ถ้าผู้ปกครองอบรมและดูแลก็จะไม่ทำให้เด็กเป็นอาชญากรได้ง่าย แต่ถ้าเด็กที่ไม่ได้รับการสั่งสอนและได้รับการดูแลจะทำให้มีความผิดปกติทั้งร่างกายและจิตใจ และจะเข้าสู่พฤติกรรมของอาชญากรได้ง่าย

2) อาชญากรวิกลจริต (Insane Criminals) อาชญากรประเภทนี้มีความเป็นอาชญากรอยู่ประมาณครึ่งหนึ่งแต่จะแสดงออกมาเมื่อได้รับการกระตุ้น หรือถูกชักจูงให้กระทำความผิดได้ง่าย สอดคล้องกับการกระทำผิดของเด็กที่มักจะเป็นวัยที่จิตใจอ่อนไหว รู้เท่าไม่ถึงการณ์ และไร้เดียงสา จะถูกชักจูงให้กระทำความผิดได้ง่ายกว่าผู้ใหญ่ และมักจะกระทำความผิดในรูปแบบที่ไม่ได้หวังผลประโยชน์จากการกระทำ แต่เป็นการกระทำที่ถูกชักจูงหรือถูกบังคับให้ทำ

3) อาชญากรที่กระทำความผิดเป็นครั้งคราว (Occasional Criminals) เป็นอาชญากรที่กระทำความผิดเพราะสภาพแวดล้อมผลักดันหรือกระทำความผิดเพราะอยู่ในเหตุการณ์บังคับ หรือจำยอมไปกับสถานการณ์แวดล้อมนั้น ๆ สอดคล้องกับการกระทำผิดของเด็กที่เมื่อมีการรวมกลุ่มกัน หรือรวมตัวกันมักจะคึกคะนองและกระทำความผิดไปด้วยสถานการณ์หรือสภาพแวดล้อมพาไป หรือเด็กที่เติบโตมาในสถานที่ที่แวดล้อมไปด้วย ยาเสพติดและอาชญากรก็จะทำให้เด็กนั้นกระทำความผิดตามไปด้วย

จากการนำแนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวกับนิติวิทยาศาสตร์ และทฤษฎีเกี่ยวกับการกระทำผิดในเด็กและเยาวชนมาสังเคราะห์และวิเคราะห์การวิจัยครั้งนี้ สรุปได้ว่า แนวคิดทางด้านนิติวิทยาศาสตร์เป็นความรู้ที่สามารถจำแนกพยานหลักฐานที่เป็นข้อมูลการกระทำความผิด (Criminal Profiling) ของเด็กและเยาวชนได้จากข้อมูลส่วนตัวเกี่ยวกับเพศ อายุ การศึกษา ลายนิ้วมือแฝง รูปแบบและวิธีการกระทำความผิด และข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับฐานความผิดซึ่งรวบรวมไว้เป็นข้อมูลทางด้านนิติวิทยาศาสตร์ที่มีคุณค่าในการสืบสวน สอบสวน และนำไปสู่การคลี่คลายคดี ประกอบกับการศึกษาทฤษฎีการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนนำมาประกอบกับข้อมูลด้านนิติวิทยาศาสตร์ทำให้เกิดเป็นข้อมูลการกระทำความผิด (Criminal Profiling) ของเด็กและเยาวชนที่สามารถนำไปใช้ในการสืบสวนงานด้านนิติวิทยาศาสตร์ และวิเคราะห์แนวโน้มการกระทำความผิดของเด็กและเยาวชนในอีก 7 ปีข้างหน้า และเป็นแนวทางให้กับเจ้าหน้าที่ตำรวจในการกำหนดนโยบายและแผนการป้องกันการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนในเขตพื้นที่รับผิดชอบของแต่ละสถานีตำรวจต่อไป

ระเบียบวิธีวิจัย

1. วิธีการวิจัย การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจจากข้อมูล (Secondary Data) ของเด็กและเยาวชนที่กระทำความผิด (Criminal Profiling) ในรายงานการสอบสวนคดีเด็กและเยาวชนของสถานีตำรวจในประเทศไทย และการวิเคราะห์แนวโน้มการกระทำความผิดของเด็กและเยาวชนในอีก 7 ปีข้างหน้า โดยผู้วิจัยกำหนดขอบเขตของการวิจัย

ได้แก่ ข้อมูลส่วนบุคคล และข้อมูลการกระทำผิด เพื่อนำมาวิเคราะห์ความสัมพันธ์ให้เห็นถึงพฤติกรรมการกระทำผิด เช่น ฐานความผิดกับพยานหลักฐานที่พบในการสืบสวนและดำเนินคดี การศึกษา Criminal Profiling จะทำให้วิเคราะห์ว่าหากเจอคนร้ายประเภทนี้ในอนาคตให้ทำอย่างไร เพื่อให้การสืบสวนรวดเร็วและถูกต้องแม่นยำมากขึ้น หรือแม้กระทั่งการนำข้อมูลทั้งหมดมาทำ Assessment เพื่อหาปัจจัยในการป้องกัน (Preventive Factors) ระวังภัยบุคคลผู้ที่มีแนวโน้มจะกระทำความผิดเพื่อลดความเสี่ยงที่จะก่อเหตุซ้ำ และจะมีวิธีเข้าไปดำเนินการตรวจสอบผู้ต้องสงสัยในอนาคต รวมถึงพยานหลักฐานที่สามารถเชื่อมโยงถึงผู้กระทำผิดได้

ดังนั้น การวิจัยครั้งนี้จึงเป็นการวิเคราะห์ข้อมูลจึงเป็นการวิเคราะห์และหาความสัมพันธ์ข้อมูลทางอาญา การกระทำผิด (Criminal Profiling) ของเด็กและเยาวชน ที่สามารถนำไปใช้ในการสืบสวนงานด้านนิติวิทยาศาสตร์ พร้อมทั้งวิเคราะห์แนวโน้มการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนในอีก 7 ปีข้างหน้า

2. กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย คือ ข้อมูลเกี่ยวกับการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน (Criminal Profiling) จากสถานีตำรวจในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร ระหว่างปี พ.ศ. 2560 - 2563 จำนวน 397 ตัวอย่าง ผู้วิจัยได้สุ่มตัวอย่าง สถานีตำรวจนครบาลในเขตกรุงเทพมหานคร ที่มีสถิติการเกิดอาชญากรรมสูง สถานีละ 20 ตัวอย่าง (กองบัญชาการ ตำรวจนครบาล, 2561) เนื่องจากข้อมูลเด็กและเยาวชนเป็นกลุ่มเป้าหมายที่เป็นผู้เปราะบาง ดังนั้น คณะผู้วิจัยจึงได้ ป้องกันข้อมูลความลับของกลุ่มตัวอย่างด้วยการทำลายแบบบันทึกการเก็บข้อมูลทั้งภายใน 2 ปีหลังการวิจัยเสร็จสิ้น และไม่บันทึกชื่อ สกุล และเลขที่บัตรประจำตัวประชาชนของเด็กและเยาวชนไว้ เพื่อคุ้มครองข้อมูลสิทธิส่วนบุคคล โดยจะนำข้อมูลมาเฉพาะในส่วนของเพศ เชื้อชาติ รายได้ อายุ การศึกษา และข้อมูลเกี่ยวกับคดี ซึ่งจะไม่เป็นการเจาะจง หรือระบุตัวตนของเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด

เกณฑ์การคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง คือ เป็นคดีที่เด็กและเยาวชนอายุตั้งแต่ 12 - 17 ปี กระทำผิดระหว่าง ปี พ.ศ. 2560 - 2563 จากสถานีตำรวจในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร จำนวน 20 สถานีตำรวจ ที่มีสถิติการเกิด อาชญากรรมสูง และทำการเก็บรวบรวมข้อมูลในทุกคดี

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบบันทึกข้อมูลเพื่อเก็บข้อมูลในรูปแบบทุติยภูมิ (Secondary Data) จากรายงานการสอบสวนของสถานีตำรวจนครบาล ดังนั้น เครื่องมือที่ใช้จึงอยู่ในรูปแบบของตารางการบันทึกข้อมูล ดังนี้

3.1 ด้านข้อมูลส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพครอบครัว ระดับการศึกษา ภูมิลำเนา

3.2 ด้านการกระทำผิด ได้แก่ ฐานความผิด อาวุธที่ใช้ในการกระทำผิด พยานหลักฐานที่พบในคดี การตรวจพิสูจน์หลักฐานทางนิติวิทยาศาสตร์ และสถานที่ในการกระทำผิด

3.3 ด้านช่วงเวลาที่กระทำผิด ได้แก่ พ.ศ. วัน เดือน และเวลาที่การกระทำผิด

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล โดยการขออนุญาตสถานีตำรวจในการเข้าไปเก็บข้อมูลจากรายงานการสอบสวนคดี เด็กและเยาวชน โดยการไม่ถ่ายเอกสาร ไม่คัดลอก แต่เป็นการจดบันทึกเฉพาะข้อมูลส่วนที่นำมาทำการวิจัย โดยไม่นำข้อมูลส่วนบุคคลของเด็กและเยาวชนมาเปิดเผย

5. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิจัย

5.1 การวิเคราะห์ข้อมูลแบบพรรณนาโวหาร (Descriptive Statistics) เกี่ยวกับข้อค้นพบข้อมูล การกระทำผิดของเด็กและเยาวชน และนำมาอธิบายถึงข้อค้นพบในรูปแบบการบรรยาย ตามวัตถุประสงค์ในการวิจัย สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ จำนวน (Frequency) ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (Standard Deviation) ค่าต่ำสุด (Min) และค่าสูงสุด (Max)

5.2 การวิเคราะห์ข้อมูลแบบอนุมานโวกหาร (Inferential Statistics) เพื่อทดสอบสมมติฐานในการวิจัย สถิติที่ใช้ คือ ไควสแควร์ (Qui-Square) เพื่อหาความสัมพันธ์ข้อมูลทางอาญา (Criminal Profiling) ของเด็กและเยาวชน ที่สามารถนำไปใช้ในการสืบสวนงานด้านนิติวิทยาศาสตร์ และการทำนายแนวโน้มการกระทำผิดโดยใช้สถิติ Forecasting

ผลการวิจัย

1. ข้อมูลการกระทำผิดทางอาญา (Criminal Profiling) ของเด็กและเยาวชนที่สามารถนำไปใช้ในการสืบสวนงานด้านนิติวิทยาศาสตร์ จากการสำรวจข้อมูลการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนระหว่างปี พ.ศ. 2560 - 2563 ในสถานตำรวจนครบาล จำนวน 20 แห่ง ได้แก่ สถานีตำรวจนครบาลมักกะสัน สถานีตำรวจนครบาลห้วยขวาง สถานีตำรวจนครบาลคันนายาว สถานีตำรวจนครบาลดอนเมือง สถานีตำรวจนครบาลบางซื่อ สถานีตำรวจนครบาลมีนบุรี สถานีตำรวจนครบาลคลองกรุง สถานีตำรวจนครบาลร่มเกล้า สถานีตำรวจนครบาลบางชัน สถานีตำรวจนครบาลบึงกุ่ม สถานีตำรวจนครบาลคลองตัน สถานีตำรวจนครบาลทุ่งมหาเมฆ สถานีตำรวจนครบาลบางนา สถานีตำรวจนครบาลบางพลัด สถานีตำรวจนครบาลบางยี่เรือ สถานีตำรวจนครบาลตลาดพลู สถานีตำรวจนครบาลบุปผาราม สถานีตำรวจนครบาลท่าข้าม สถานีตำรวจนครบาลสามด้า และสถานีตำรวจนครบาลเทียนทะเล พบเด็กและเยาวชนกระทำผิด จำนวน 297 คดี โดยจำแนกเป็น พ.ศ. 2560 จำนวน 89 คดี พ.ศ. 2561 จำนวน 70 คดี พ.ศ. 2562 จำนวน 71 คดี และพ.ศ. 2563 จำนวน 67 คดี จะเห็นว่าจำนวนเด็กและเยาวชนมีแนวโน้มลดลง เมื่อทำการจำแนก Criminal Profiling ของเด็กและเยาวชนกระทำผิด พบข้อมูล ดังนี้

1.1 ด้านข้อมูลส่วนบุคคล พบว่า เป็นเพศชาย จำนวน 270 คน เพศหญิง จำนวน 27 คน โดยมีอายุน้อยสุด 12 ปี จำนวน 2 คน อายุมากที่สุด 17 ปี จำนวน 135 คน โดยส่วนใหญ่เด็กและเยาวชนอายุ 17 ปี จำนวน 135 คน รองลงมาอายุ 16 ปี จำนวน 68 คน อายุ 15 ปี จำนวน 48 คน อายุ 14 ปี จำนวน 31 คน และอายุ 13 ปี จำนวน 13 คน และส่วนใหญ่อ่านหนังสือระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น 89 คน มัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 80 คน ครอบครัวมีสถานภาพพ่อแม่หย่าร้างกัน โดยส่วนใหญ่ไม่ปรากฏว่าเด็กและเยาวชนอาศัยอยู่กับใคร ส่วนใหญ่มีภูมิลำเนาอยู่กรุงเทพมหานคร จำนวน 231 คน เด็กและเยาวชนมีพ่อแม่ผู้ปกครองที่เคยมีประวัติการกระทำผิด และคบเพื่อนที่เคยเกี่ยวข้องกับยาเสพติด

1.2 ด้านการกระทำผิด พบว่า ส่วนใหญ่กระทำผิดในคดียาเสพติด จำนวน 180 คน รองลงมา คดีเกี่ยวกับทรัพย์สิน จำนวน 48 คน และจะลงมือคนเดียวถึง 207 คน และเป็นความผิดครั้งแรก อาวุธที่ใช้ คือ อาวุธปืน รองลงมาคือ อาวุธมีด พาหนะที่ใช้ในการก่อเหตุคือ จักรยานยนต์

1.3 ด้านช่วงเวลาและสภาพแวดล้อมที่กระทำผิด พบว่า จะกระทำผิดในช่วง ตอนกลางคืนมากที่สุด คือ เวลา 19.00 – 24.59 น. จำนวน 114 คน รองลงคือ ช่วงกลางวัน เวลา 12.00 – 16.59 น. จำนวน 65 คน และช่วงเช้ามืด เวลา 01.00 – 05.59 น. จำนวน 50 คน สถานที่เกิดเหตุ คือ แหล่งชุมชนที่อยู่อาศัย จำนวน 244 คน โดยทำผิดบนท้องถนนมากที่สุด จำนวน 125 คน

1.4 ด้านการกระทำผิด พบว่า ส่วนใหญ่กระทำผิดในคดียาเสพติด จำนวน 180 คน รองลงมา คดีเกี่ยวกับทรัพย์สิน จำนวน 48 คน และจะลงมือคนเดียวถึง 207 คน และเป็นความผิดครั้งแรก อาวุธที่ใช้ คือ อาวุธปืน รองลงมาคือ อาวุธมีด พาหนะที่ใช้ในการก่อเหตุคือ จักรยานยนต์ สถานที่เกิดเหตุ คือ แหล่งชุมชนที่อยู่อาศัย จำนวน 244 คน โดยทำผิดบนท้องถนนมากที่สุด จำนวน 125 คน ช่วงเวลาและสภาพแวดล้อมที่กระทำผิด พบว่า จะกระทำผิด

ในช่วงตอนกลางคืนมากที่สุด คือ เวลา 19.00 – 24.59 น. จำนวน 114 คน รองลงคือ ช่วงกลางวัน เวลา 12.00 – 16.59 น. จำนวน 65 คน และช่วงเช้ามืด เวลา 01.00 – 05.59 น. จำนวน 50 คน

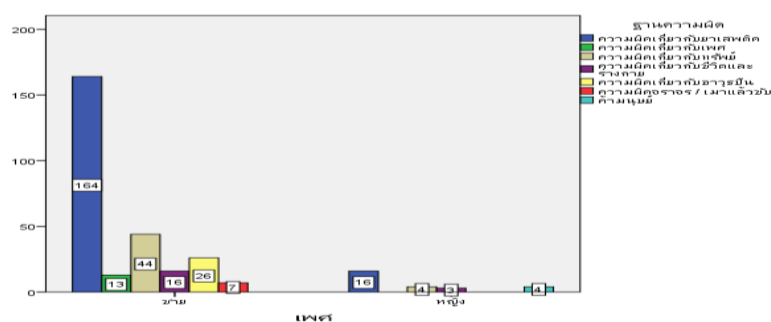
2. วิเคราะห์และหาความสัมพันธ์ข้อมูลทางอาญา (Criminal Profiling) ของเด็กและเยาวชนที่สามารถนำไปใช้ในการสืบสวนงานด้านนิติวิทยาศาสตร์

2.1 ความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับฐานความผิด พบว่า ผู้ชายจะมีแนวโน้มการกระทำผิดมากกว่าผู้หญิง โดยเฉพาะในคดียาเสพติด รองลงมาคดีเกี่ยวกับทรัพย์ คดีเกี่ยวกับอาวุธปืน คดีเกี่ยวกับชีวิตและร่างกาย คดีเกี่ยวกับเพศ และคดีเกี่ยวกับความผิดจราจร/เมาแล้วขับ ในขณะที่ผู้หญิงมีแนวโน้มการกระทำผิด 4 คดี คือ คดียาเสพติด คดีเกี่ยวกับทรัพย์ คดีเกี่ยวกับชีวิตและร่างกายและคดีเกี่ยวกับการค้ามนุษย์ ดังแสดงในภาพที่ 1

2.2 ความสัมพันธ์ระหว่างอายุกับฐานความผิด พบว่า อายุ 17 ปี รองลงมาอายุ 16 ปี และอายุ 15 ปี ตามลำดับ ในทุกช่วงอายุจะกระทำผิดมากที่สุดในคดียาเสพติด รองลงมาคดีเกี่ยวกับทรัพย์ คดีเกี่ยวกับชีวิตและร่างกาย คดีเกี่ยวกับอาวุธปืน และคดีเกี่ยวกับเพศ

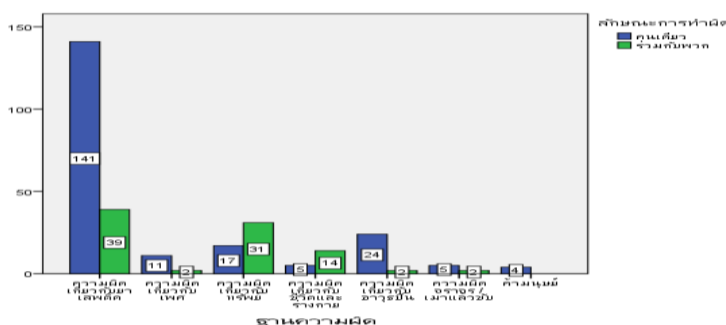
2.3 ความสัมพันธ์ระหว่างฐานความผิดกับช่วงเวลาการกระทำผิด พบว่า คดียาเสพติด รวมถึงคดีอื่น ๆ ทุกคดีจะกระทำผิดในช่วงกลางคืนมากที่สุด เวลา 19.00 – 24.59 น.

2.4 ความสัมพันธ์ระหว่างฐานความผิดกับสภาพแวดล้อมการกระทำผิด พบว่า ในทุกฐานความผิดจะกระทำผิดในที่ชุมชนและที่อยู่อาศัยมากที่สุด

ภาพที่ 1 ความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับฐานความผิด

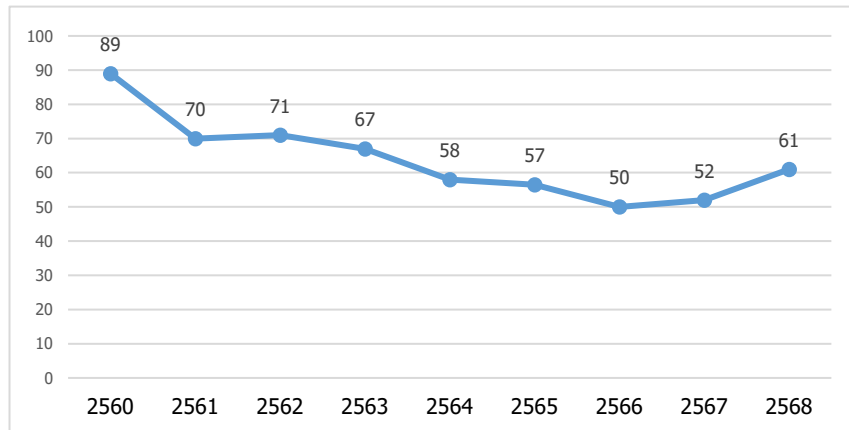
2.5 ความสัมพันธ์ระหว่างฐานความผิดกับรูปแบบการลงมือกระทำผิด พบว่า ความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด และคดีเกี่ยวกับอาวุธปืนจะลงมือคนเดียว ส่วนคดีอื่นๆ เช่น คดีเกี่ยวกับทรัพย์ คดีเกี่ยวกับชีวิตและร่างกาย คดีเกี่ยวกับการค้ามนุษย์จะลงมือกับพวก ดังแสดงในภาพที่ 2

ภาพที่ 2 ความสัมพันธ์ระหว่างฐานความผิดกับรูปแบบการลงมือกระทำผิด

3. วิเคราะห์แนวโน้มการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนในอีก 7 ปีข้างหน้า

เมื่อทำการวิเคราะห์แนวโน้มการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนจาก พ.ศ. 2560 ในอีก 7 ปี คือ ถึง พ.ศ. 2568 พบว่า สถิติการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนมีแนวโน้มลดลงเรื่อย ๆ โดยในปี พ.ศ. 2560 มีการกระทำผิดร้อยละ 89 และค่อย ๆ ลดลงมาร้อยละ 70 ในปี พ.ศ. 2561 และลดลงมาเรื่อย ๆ จนถึงปี พ.ศ. 2566 พบว่า สถิติการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนเริ่มสูงขึ้น จนกระทั่งในปี พ.ศ. 2565 ดังแสดงในภาพที่ 3

ภาพที่ 3 แนวโน้มการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนในอีก 7 ปีข้างหน้า

อภิปรายผล

เนื่องจากปัญหาทางด้านอาชญากรรมจำนวนมาก การที่จะนำตัวผู้กระทำผิดที่แท้จริงมาลงโทษตามกระบวนการยุติธรรมนั้นเป็นเรื่องที่สำคัญอย่างยิ่ง โดยจะต้องมีการรวบรวมพยานหลักฐานมายืนยันให้สามารถพิสูจน์ความผิดได้อย่างชัดเจน ดังนั้น ในประเทศที่พัฒนาแล้ว เช่น ประเทศญี่ปุ่น ยุโรปและสหรัฐอเมริกา จึงมีการนำเอาความรู้ทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีต่าง ๆ มาพัฒนาใช้ในการตรวจพิสูจน์หลักฐานต่าง ๆ ให้ได้ผลที่ถูกต้องแท้จริงตามหลักวิทยาศาสตร์ ซึ่งได้ผลอย่างดียิ่งในการสืบสวนติดตามหาคนร้ายต่าง ๆ โดยเฉพาะประเทศญี่ปุ่น เมื่อเกิดคดีฆาตกรรมเกิดขึ้น สามารถจับกุมคนร้ายได้ถึง 90% โดยการใช้เครื่องมือวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่ค้นคว้าวิจัยและผลิตขึ้นอย่างทันสมัย ผสานกับหลักนิติวิทยาศาสตร์นี้ ให้บรรลุผลได้เป็นอย่างดีมาก เช่น ข้อมูลด้าน Criminal Profiling จะเป็นประโยชน์ต่อเจ้าหน้าที่ตำรวจและนักนิติวิทยาศาสตร์ในการรวบรวมข้อมูลผู้ต้องสงสัย ผู้ต้องหา และผู้ที่เคยกระทำผิด โดยสามารถตรวจสอบได้ถึงข้อมูลส่วนตัว ข้อมูลครอบครัว ข้อมูลการคบเพื่อน และรูปแบบการกระทำผิด ซึ่งจะทำให้สืบสวนและหาร่องรอยของผู้กระทำผิดได้ง่ายขึ้น เช่น ในคดีของสมคิด พุ่มพวง ที่มีการจัดทำข้อมูลแบบ Criminal Profiling ไว้ในฐานข้อมูลผู้กระทำผิดที่ค่อนข้างละเอียด เมื่อผู้กระทำผิดได้หลบหนีความผิดจึงได้ทำการสืบสวนหาร่องรอย การเดินทาง และวิถีการดำเนินชีวิตของผู้ต้องหา ซึ่งพฤติกรรมการกระทำผิดจะปรากฏอีกก็ต่อเมื่อลงมือก่อเหตุสำเร็จไปแล้ว ตำรวจสมัยใหม่จำเป็นต้องใช้องค์ความรู้ เช่น ภูมิศาสตร์ตำรวจ (Geographic Profiling) มีเรื่องการวิเคราะห์พฤติกรรม (Behavioral Analysis) การจัดทำข้อมูลคนร้าย (Criminal Profiling) เข้ามาใช้ในการสืบสวน เพื่อความรวดเร็วและถูกต้องแม่นยำมากขึ้น รวมถึงการนำข้อมูลมาใช้ในการป้องกัน ระวังยับยั้งบุคคลที่มีแนวโน้มจะกระทำความผิดลักษณะนี้

จากการศึกษาสถิติการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนในช่วงที่ผ่านมาจะมีแนวโน้มลดลง ดังจะเห็นได้จากจำนวนคดีที่เด็กและเยาวชนถูกจับกุมส่งสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน จำแนกตามฐานความผิด พ.ศ. 2552 - 2561 โดยจำแนกเป็นฐานความผิดแต่ละประเภท พบว่า แม้จำนวนผู้กระทำผิดจะลดลง แต่อัตราการกระทำผิดยังน่าวิตกอยู่ โดยภาพรวม พ.ศ. 2559 พบการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน 29,293 ราย พ.ศ. 2560 จำนวน 24,760 ราย และ พ.ศ. 2561 จำนวน 18,831 ราย เมื่อจำแนกตามฐานความผิดรวมทั้ง 3 ปี พบว่า ความผิดที่พบส่วนใหญ่เป็นความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษ จำนวน 32,741 คดี รองลงมาเป็นความผิดเกี่ยวกับทรัพย์ จำนวน 12,778 คดี และความผิดเกี่ยวกับชีวิตและร่างกาย จำนวน 8,301 คดี และในการวิจัยครั้งนี้ พบว่า แนวโน้มการกระทำผิดจะลดลงเรื่อย ๆ จนถึงปี พ.ศ. 2567 และจะเพิ่มสูงขึ้นไปถึงช่วงปี 2568 ซึ่งสันนิษฐานได้ว่าเกิดจากการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัส COVID-19 ทำให้เด็กและเยาวชนถูกกักตัวอยู่ในบ้านและประชาชนส่วนใหญ่อยู่ที่พักอาศัย ทำให้เด็กและเยาวชนมีโอกาสในการกระทำผิดน้อยลง อย่างไรก็ตาม สถิติการเพิ่มสูงขึ้นของเด็กและเยาวชนเป็นสิ่งที่น่าสนใจที่ควรพึงระวังในการจัดทำ Criminal Profiling เพื่อให้ข้อมูลมีความครบถ้วนสมบูรณ์และต่อเนื่อง

ข้อเสนอแนะ

1. สำนักงานตำรวจแห่งชาติควรส่งเสริมการจัดทำ Criminal Profiling ของสถานีตำรวจแต่ละแห่ง เพื่อให้มีฐานข้อมูลผู้ต้องหาและผู้กระทำผิดในรูปแบบ Digital และเพื่อสะดวกต่อการเชื่อมโยงข้อมูลการใช้งานระหว่างหน่วยงาน
2. หน่วยงานในสังกัดสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ส่วนใหญ่ยังขาดองค์ความรู้เรื่องการจัดทำ Criminal Profiling ดังนั้น ควรส่งเสริมให้มีการจัดทำ Criminal Profiling ในรูปแบบของ Application หรือฐานข้อมูล ในโปรแกรมพื้นฐาน เช่น Access เพื่อสำรองการสูญหายของข้อมูลผู้กระทำผิด
3. การจัดทำระดับของ Criminal Profiling โดยรวบรวมจากฐานความผิด จำนวนครั้งที่กระทำผิด วิธีการและรูปแบบการกระทำผิด และทำการจัดลำดับของผู้กระทำผิดว่ามี Criminal Profiling ในระดับใด เพื่อเพิ่มความเฝ้าระวังในการกระทำผิด โดยเฉพาะในกรณีของฆาตกรต่อเนื่อง หรือผู้กระทำผิดมากกว่า 3 ครั้งขึ้นไป ควรมีการจัดทำ Criminal Profiling ในรูปแบบพิเศษ เพื่อเพิ่มความระมัดระวังภายหลังการปล่อยตัวจากสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนหรือเรือนจำ
4. การรักษาความลับของ Criminal Profiling เพื่อรักษาสีห์ส่วนบุคคลของผู้ต้องหา และเป็นการเก็บความลับในการปฏิบัติงานราชการ และเกิดมาตรฐานการจัดทำ Criminal Profiling
5. ควรจัดทำคู่มือการสร้าง Criminal Profiling ให้กับสถานีตำรวจทั่วประเทศ เนื่องจากระบบฐานข้อมูล Criminal Profiling คือ แหล่งข้อมูลการสืบสวนขนาดใหญ่ที่นำไปสู่การจับกุมผู้กระทำผิด

เอกสารอ้างอิง

- กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน. (2563). รายงานการดำเนินงานของรัฐต่อสาธารณะรายปี ประจำปี
งบประมาณ 2563. กรุงเทพฯ : กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน.
- กองพิสูจน์หลักฐานกลาง สำนักงานตำรวจแห่งชาติ. (2561). นครบาลโชว์ผลงาน 88 สน. โรงพักช่วยวาง - 191 สถิติ
จับกุมสูง ยอดเยี่ยม ! เข้าถึงเมื่อ 6 พฤศจิกายน 2565 จาก <https://www.thairath.co.th/content/1170313>.
- เดชา ศิริเจริญ. (2555). เด็กกับอิทธิพลของครอบครัว. *วารสารนิติศาสตร์*, 3(6), 12-17.
- เปรมิกา สนิทพจน์. (2565). การพัฒนารูปแบบการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจในการดำเนินคดีเด็กอายุไม่เกิน 15 ปี.
ปรัชญาดุษฎีนิพนธ์ มหาวิทยาลัยมหิดล.
- พงศ์จิรา เชิดชู. (2558). ปัญหาการบังคับใช้มาตรการพิเศษแทนการดำเนินคดีอาญาแก่เด็กและเยาวชน. นนทบุรี:
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช.
- วัชรศักดิ์ เฉลิมสุขสันต์. (2555). เครือข่ายนิติวิทยาศาสตร์อาเซียน. *วารสารยุติธรรม*. 12(2), 16-20.
- สราวุธ เบญจกุล. (2550). **หลักฐานทางนิติวิทยาศาสตร์กับกระบวนการยุติธรรม**. วารสารศาลยุติธรรมปริทัศน์.
- สุนาถ วงศ์พรหมชัย. (2551). การตรวจทางนิติวิทยาศาสตร์กับพยานหลักฐานในคดีอาญา. กรุงเทพฯ :
คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สุรีย์ กาญจนวงษ์ และคณะ. (2549). การศึกษาปัญหาที่เป็นสาเหตุการกระทำความผิดของเด็กและเยาวชน
คณะสังคมศาสตร์. รายงานการศึกษาวิจัย ศาลเยาวชนและครอบครัวกลางมหาวิทยาลัยมหิดล.
- สุรัตน์ สาเรือง และคณะ. (2562). โครงการการพัฒนาโปรแกรมประยุกต์สำหรับวิเคราะห์อาชญากรรมที่เกี่ยวข้องกับ
การกระทำความผิดของเด็กและเยาวชนในพื้นที่กรุงเทพมหานคร. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ.
- เสวก มณีกุล. (2556). พยานหลักฐานนิติวิทยาศาสตร์ในคดีอุบัติเหตุจราจรทางบก. กรุงเทพฯ : ปณรัชช
(ร้านสวัสดิการหนังสือกฎหมาย).
- สันต์ สุขวัจน์. (2550). การตรวจสอบสถานที่เกิดเหตุ. เอกสารประกอบการสอน วิชาการตรวจสอบสถานที่เกิดเหตุ. สาขานิติ
วิทยาศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- หาญ วงศ์ไวยวรรณ. (2555). คำอธิบายกฎหมายลักษณะพยานหลักฐาน. กรุงเทพฯ : หจก.จิรัชการพิมพ์.
- อัจฉริยา ชูตินันท์. (2552). กฎหมายที่เกี่ยวกับคดีเด็ก เยาวชน และคดีครอบครัว. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: วิญญูชน.
- Rachel Boba. (2005). *Crime Analysis and Crime Mapping*. India: SAGE Publications.